

Op de helft

Ik neem u mee terug naar 1999. Ik was 23 jaar en leerling tandtechnicus en dagelijks bezig met gips, lepels, beetplaten, met maken van opstellingen en implantaten. Het was de fase in je leven waarin je van niks kunnen naar een beetje meer kunnen.

Ondertussen ontwikkelde ik me van tand-technicus naar tandprotheticus. De praktijk veranderde ook: van papieren agenda naar een elektronische, van kaartenbak naar computers en beeldschermen, en van solderen naar frezen.

Na een praktijkovername kwam ik samen met een compagnon op eigen benen te staan en werd ik naast praktijkhouder steeds nadrukkelijker zorgverlener. Opnieuw stonden de ontwikkelingen niet stil. Analoog werd digitaal, we gingen aan de slag met scannen, persen werd frezen en inmiddels kunnen we als tandprotheticus printen ... wat er daarna komt? Geen idee, maar de ontwikkelingen hebben nog nooit stilgestaan!

Dit is in een notendop mijn 'n=1-verhaal'. Voor mij en alle tandprotheticici geldt dat je moet blijven. Hierbij heb ik de prachtkans gekregen om als lid van het ONT-bestuur een bijdrage te leveren aan "de wereld rondom de tandprothetiek". Denk aan gesprekspartner voor VGZ - wat dezer dagen op z'n zachts gezegd boeiend genoemd kan worden - en deelnemer aan overleggen bij de NZa en VWS. Vakinhoudelijk ben ik betrokken bij het KiMo en de SGIM.

Het is inmiddels 2019. De opleiding Tandprothetiek gaat van deeltijd naar voltijd Hbo, sta ik niet alleen aan de stoel, maar zit ik ook in vergadering, schrijf ik deze column en ben ik 43 jaar. Per 1 maart zit ik 20 jaar 'in het vak' - ben ik op de helft zoals ze dat zeggen - en was het geen dag saai.

Sterker nog: ik heb er zin in!

Rob van Straten,
Vice-voorzitter
ONT

Mede-ontwikkelaar Jeroen van den Brink

Digitale workflow voor de volledige- en immediaatprothese

Tekst: Gerben Stolk / PlumaTekst Foto's: Carel en Tom Roosen

Jeroen van den Brink is sinds februari werkzaam binnen een unieke tandprothetische praktijk. In een pand in Ede kan hij voortdurend de nieuwste producten uitproberen bij cliënten. Zo ervaart hij wat succesvol is en wat minder goed werkt, waarna hij zijn ervaringen deelt met iedere collega die daarvoor belangstelling heeft. "Het is bijvoorbeeld razend interessant om te bekijken hoe de digitale workflow voor protheses bevalt die ik mede heb helpen ontwikkelen."

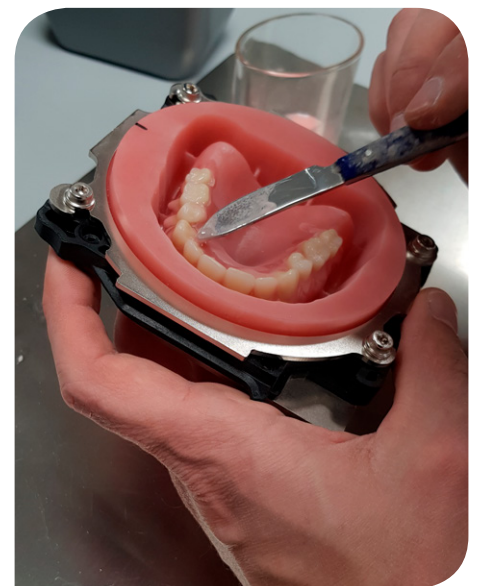
Wanneer investeer ik in een nieuw product? En wat is het meest belovende artikel dat ik dan kan kiezen? Iedere zelfstandig tandprotheticus komt voor deze vragen te staan. Helemáál nu 'de digitale prothese' een onstuitbare ontwikkeling blijkt te zijn. Legio mogelijkheden dienen zich aan. Tandprotheticus Jeroen van den Brink (35) wil een wezenlijke bijdrage leveren aan de ontwikkelingen in de tandprothetiek. Hoe zit dat?

mede-eigenaar Nicole van Blijdeveen graag meer vakinhoudelijke invulling wilden geven aan hun producten. Het is handig wanneer een tandprotheticus of tandtechnicus direct meekijkt en meedoet tijdens de ontwikkeling van een product. Is het werkbaar in de praktijk? Is het goed hanteerbaar? Ik was enthousiast en ben op 1 juli begonnen."

'Ik wil mijn ervaringen graag delen met collega's'

Werkbaar in de praktijk

"Ik heb in 2013 mijn diploma als tandprotheticus behaald. Daarna ben ik als behandelaar aan de slag gegaan binnen een tandtechnisch laboratorium in Hilversum en vervolgens voor de mondzorgketen DentConnect. Totdat ik Herman Willems van Dentalhouse tegenkwam, bekend van producten en diensten voor tandprotheticici en tandtechnici. Herman vertelde me dat hij en

Bonding van prothese-elementen

Jaargang 15 – Nummer 1 – maart 2019

Dental revu is een uitgave van de Organisatie van Nederlandse Tandprotheticici (ONT) en verschijnt vier keer per jaar. De kosten voor een advertentie bedragen € 250,- voor een kwart pagina, € 500,- voor een halve pagina en € 750,- voor een hele pagina.

Eindredactie | Gerben Stolk / PlumaTekst, freelance journalist

Hoofdreductie | Marnix de Romph, directeur ONT

Redactieadres | ook voor de digitale nieuwsbrief
Organisatie van Nederlandse Tandprotheticici
Postbus 1312, 2130 EK Hoofddorp
Telefoon: 023-7200444
Email: info@ont.nl
Internet: www.kunstgebit.nl / www.ont.nl

DTP en Productie | Mail Succes, Gouderak

Copyright | Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd of openbaar gemaakt in enige vorm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het bestuur van de Organisatie van Nederlandse Tandprotheticici.

Ultieme uitdaging

Dat deed Van den Brink in de wetenschap dat hij en Dentalhouse in 2019 een tandprothetische praktijk zouden starten. Een praktijk waar hij als beroepsbeoefenaar nieuwe producten test bij cliënten. Bijvoorbeeld nieuwe modules van ontwerpsoftware Exocad of een mondscanner.

“Voor mij is deze nieuwe praktijk de ultieme uitdaging. Ik geef een voorbeeld: in de toekomst kan je met een mondscanner een 3D-beeld van iemands mond maken, waarna je in dat beeld de virtuele versie plaatst van de prothese die je in gedachten hebt voor de cliënt. Wat vindt hij ervan? Wat zou hij willen veranderen? En hoe bevalt deze augmented reality mij? Mijn ervaringen wil ik vervolgens graag uitdragen aan collega's. Sterker, tandprothetici zijn welkom om in de praktijk te komen kijken naar nieuwe producten waarmee ik werk.”

Ondertussen blijft Van den Brink betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe producten. “Via telefoon en teamviewer kan ik vanuit Ede meedelen en adviseren over nieuwe ontwikkelingen bij Dentalhouse in Veenendaal.”

3D-geprinte afdruckpels en beetplaten

Blanks in machine klaar voor frezen

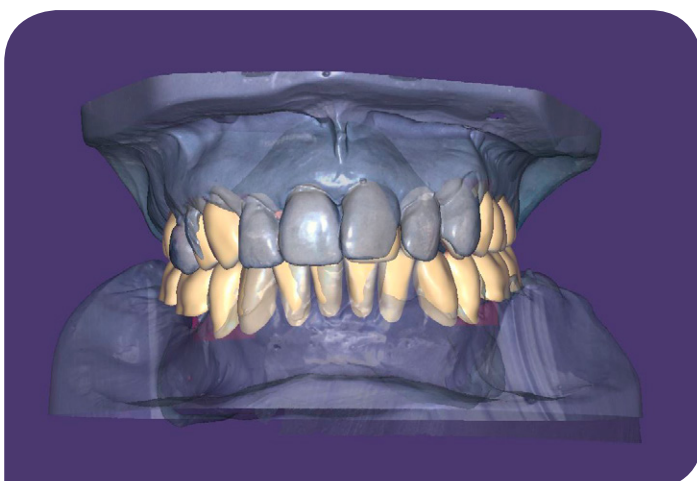
Blanks in machine klaar voor 2de deel frezen

Optimalisering

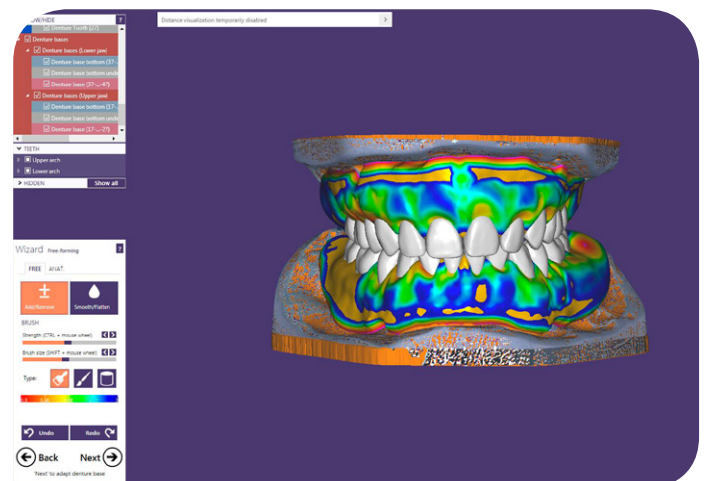
Het paradedepaardje is de immediaatprothese en tandenbibliotheek in Exocad. “Met Dentalhouse én met tandtechnicus Yvonne Leferink heb ik me in de tweede helft van 2018 gewijd aan de optimalisering van de workflow met behulp

van de Full Denture module. Mijn rol was vooral te proberen de workflow zo aantrekkelijk en toegankelijk mogelijk te maken voor de tandprotheticus in de dagelijkse praktijk. Je moet er immers gemak van hebben.”

Welke onderdelen dragen mede zijn stempel? “Ik ben er trots op dat ik heb bijgedragen aan de mogelijkheid om een digitale immediaatprothese te ontwerpen. Dit hebben we toegevoegd aan de optie om de definitieve volledige prothese te maken; bij dit laatste onderdeel staan we overigens

Digitale opstelling met overlay van natuurlijke situatie

Digitaal ontworpen prothese

nu voor de uitdaging dat je ook alleen de boven- of onderkaak kunt ontwerpen. Verder heb ik een digitale tanden- en kiezenbibliotheek samengesteld. Iedere collega weet dat sommige opstellingen vaak worden gebruikt. Ik heb deze standaardopstellingen in de bibliotheek verwerkt, althans opstellingen van de molaarstreek. Daarmee is voorwerk voor de tandprotheticus verricht. Je hoeft alleen nog maar een standaardopstelling te selecteren op je computerscherm, waarna je al een deel van de prothese hebt ontworpen."

Vier stappen

Vier stappen moeten uiteindelijk digitaal verlopen: scannen, designen, frezen en printen. Van den Brink: "De eerste twee zijn al mogelijk. Digitaal frezen kan ook, tenminste als je een freesmachine hebt; anders besteed je het uit aan een partij met een machine. En zelfs printen is al mogelijk, alleen de kwaliteit en veiligheid van printmaterialen moeten nog worden goedgekeurd door de officiële instanties."

werpen op het beeldscherm. Vervolgens heb je twee opties: eerst de basis printen in digitale vorm, waarna de cliënt deze past, of direct frezen en plaatsen." Bij de meer gedigitaliseerde

Afgewerkte immediaalprothese (digitaal ontworpen en gefreesd)

direct passen en erop reageren. Bij het derde bezoek wordt de definitieve prothese geplaatst."

Flexibel

Wat zijn volgens Van den Brink de pluspunten van digitaal ontwerpen? "De nauwkeurigheid en de kwaliteitsgarantie. De echte prothese is precies hetzelfde als de virtuele prothese die je hebt ontworpen. Stel, iemand raakt zijn gebit kwijt. Dan kun je snel een identiek exemplaar leveren. Een voordeel vind ik ook de flexibiliteit. Je hebt de keuzevrijheid om bepaalde stappen handmatig te doen." Over 'flexibel' gesproken: Van den Brink stelt dat Exocad een 'open werkwijze' impliceert. "Het is fijn dat het niet is gebonden aan specifieke apparatuur van één producent; je kunt het koppelen aan het freesapparaat of de printer van jouw keuze."

'Grote voordelen zijn de nauwkeurigheid en kwaliteitsgarantie'

Hoe verloopt de digitale totstandkoming van een gebitsprothese? Van den Brink schetst twee scenario's. In het eerste is het aandeel 'handmatig' groter dan in het tweede. Hij zegt: "De eerste afdruk gebeurt handmatig. Maar de lepel wordt digitaal geprint. De definitieve afdruk verloopt ook weer handmatig. Daarna worden de modellen en beetregistratie ingescand en kun je de prothese ont-

ling. Bij de volgende afspraak heb je voor de cliënt al een voorbeeld gemaakt aan de hand van de scan van de oude prothese. De cliënt kan de prothese

Voorlichting cliënt

De klant is koning. Ook in de tandprothetische praktijk waar Jeroen van den Brink nieuwe producten uittest. "Als iemand op de vertrouwde manier wenst te worden geholpen, zal ik dat altijd doen. De cliënt staat voorop. Maar het uitgangspunt van de praktijk is natuurlijk dat we een nog beter product willen neerzetten voor de cliënt. Ik zal hem of haar dan ook voorlichten over de voordelen van bijvoorbeeld de digitale workflow. Als iemand ervoor openstaat, wordt zijn prothese vervolgens hiermee ontworpen."

Bereid je voor op nieuwe realiteit

Sommige tandprotheticici kijken met argusogen naar de digitalisering van hun vak. Wat is de boodschap van Jeroen van den Brink aan sceptische collega's?

"Ik zeg zeker niet dat we morgen allemaal volledig moeten zijn overgestapt op digitalisering. Wat ik wel wil meegeven: de ontwikkeling gaat door en digitalisering wordt de nieuwe realiteit. Met ons of zonder ons. Als dit een gegeven is, kunnen we ons er maar beter op voorbereiden. Anders geven andere beroepsgroepen ons het nakijken op het moment dat digitalisering straks een feit is en ben je veroordeeld tot een inhaalrace. Dan moet je alles opeens snel onder de knie zien te krijgen." Zelf werkte Van den Brink tot medio vorig jaar bijna volledig analoog. "En nu gaat bij mij haast alles digitaal. Ik heb de nieuwe werkwijze binnen een half jaar onder de knie gekregen. Maar je kunt er langer de tijd voor nemen. Mijn advies: je kunt nu nog stapsgewijs naar de nieuwe situatie toegroeien en er langzaam aan wennen."

De praktijk van... Mark Veenstra

Jongensdroom waargemaakt

Tekst: Gerben Stolk / PlumaTekst

Meer zorgverlener dan ambachtsbeoefenaar. Tandprotheticus Mark Veenstra voorspelt dat de beroepsgroep zich in die richting ontwikkelt. "Ik zie dat als een kans. Mede vanwege de digitalisering zullen we in de toekomst minder met onze handen bezig zijn, wat overigens niet betekent dat wij het ambacht niet meer hoeven te beheersen, want dit blijft belangrijk. Maar tegelijkertijd krijgen we steeds meer een coachende, begeleidende en stimulerende rol richting de patiënt. Denk aan de leidinggevende binnen een bedrijf die een partiële prothese heeft gekregen, daardoor anders praat en ertegen opziet een vergadering voor te zitten."

In Emmen liepen rond 1990 opmerkelijk veel kinderen rond die de bepaald niet eenvoudige term mandibula kenden. Dat kwam zo: zij zaten op de basisschool in de klas bij Mark Veenstra. Het joch was gefascineerd door het werk van zijn vader, die tandtechnicus was, en pikte regelmatig moeilijke vaktermen op, zoals het Latijnse woord voor onderkaak. Wanneer dan hangmannelij -

Schoolvakanties

Veenstra, inmiddels 37 jaar, kan zich niet anders herinneren dan dat hij het beroep van tandtechnicus wilde uitoefenen. Vader Ger had een lab in Emmen en tijdens schoolvakanties was zoonlief er niet weg te slaan. "Ik weet nog goed dat ik op mijn achtste een

werkstukje mocht maken. Het zag er heel behoorlijk uit, oordeelde mijn vader." Grijnzend: "Minder blij was hij met mijn mededeling dat ik het leuker vond een gebitsprothese te maken dan kronen en bruggen. Mijn vader was en is een echte kroon- en brugman. En bij mij is de voorliefde voor de prothese nooit verdwenen."

Ambitie onveranderd

Als tiener had Veenstra zijn plan dan ook klaar: meteen na ontvangst van zijn mavo-diploma zou hij naar het Instituut Vakopleiding Tandtechniek (IVT) gaan. "Mijn moeder Anneke besliste anders. Vanuit de gedachte dat kinderen in een familiebedrijf zich soms, al dan niet bewust, gedwongen voelen in de voetsporen van hun ouders te treden, vond ze dat ik andere opties moest openhouden. De boodschap: 'Jij gaat eerst twee jaar werken in het lab van je vader. Mocht je de tandtechniek toch niet zo leuk en interessant vinden, dan ben je op je negentiende jong genoeg een opleiding in een andere richting te volgen.' Een verstandige zet. Maar twee jaar geleden was mijn ambitie onveranderd: ik wilde naar het IVT."

Daar raakte Veenstra op stoom. Waar hij op de mavo nog voor een pretpakket had gekozen en magere rapporten moest overleggen, scoorde hij aan het IVT hoge cijfers. "Omdat ik nu eindelijk kon leren voor iets dat me heel erg boeide. Tandprothetiek kwam ook al snel om de hoek kijken. Buiten de opleiding werkte ik vaak in opdracht van Willem Prins, een kritische tandarts uit Emmen. Na elke handeling die ik had verricht, vroeg hij me met het werkstuk bij hem langs te komen. Dan legde hij uit waarom hij het wel of niet goed vond. Zeer leerzaam. En in het vijfde opleidingsjaar heb ik me gespecialiseerd in de volledige prothese. Een paar weken nadat ik mijn diploma had behaald, begon ik direct aan de opleiding tot tandprotheticus."

'Cliënt begeleiden bij de revalidatie van de mond'

ook bekend als galgje - werd gespeeld in de klas en Veenstra een woord moest verzinnen dat de anderen moesten raden, greep hij zijn kans.

Lachend: "Op de achterkant van het schoolbord schreef ik iets moeilijks als mandibula. Niemand die het kende. Maar daarna natuurlijk wel. Sterker, soms kom ik nog oudklasgenoten tegen die uit zichzelf beginnen over dat woord. Het heeft blijkbaar indruk gemaakt."

Mede-eigenaar op 21e

Op dat moment mocht Veenstra zich al een paar jaar mede-eigenaar noemen van het tandtechnisch laboratorium in Emmen. "Op mijn 21e hebben mijn vader en ik die stap gezet. En nadat ik als 28-jarige mijn diploma voor tandprotheticus op zak had, hebben we direct een tandprothetische praktijk gebouwd in het pand waar het lab is gevestigd. Het leuke is: mijn vader, die inmiddels 74 jaar is, zie ik nog altijd in de praktijk. Dan staat hij bijvoorbeeld kronen te bakken." De twee treffen elkaar niet dagelijks, want gedurende de helft van de werkweek is Veenstra junior actief in een tandartspraktijk. "Daardoor ben ik relatief veel bezig met partiële protheses. Naar schatting dertig procent van mijn werk heeft daarmee te maken; dat is denk ik méér dan bij de gemiddelde collega. Interessant aan de partiële prothetiek is dat je dikwijls meer energie steekt in de zorgverlening dan in het handwerk."

Feestje

Hij legt uit: "Bij een volledige prothese heb je vaak te maken met senioren die al eerder een prothese hebben gekregen en die dus niet worden verrast door pijnlijke en eventuele noodzakelijke aanpassingen in het begin. Zij verkeren dikwijls ook in een omgeving waar meer mensen een prothese dragen. Bij de partiële prothese gaat het vaak om jongere mensen, die bijvoorbeeld nog werkzaam zijn en voor het eerst worden geconfronteerd met - wat ik noem - de revalidatie van de mond na plaatsing van een prothese. Opeens hebben ze moeite met bepaald voedsel, praten ze anders en vinden ze het daardoor misschien lastig een feestje te bezoeken, in hun vertrouwde koor te zingen of het woord te nemen op het werk."

De pasprothese die Mark Veenstra opstelde toen hij acht jaar oud was

In de revalidatie van de mond ziet Veenstra een uitdaging. "Ik coach cliënten, geef

aantal mensen met een volledige gebitsprothese op den duur gaat dalen."

Docent

Dat Veenstra in 2008 zijn diploma als tandprotheticus haalde, betekende niet dat hij in het vervolg niet meer op zaterdag in Utrecht te vinden zou zijn. "Ik ben direct docent geworden en een paar jaar later ging ik verder als klinieccoördinator. Ik raad iedereen aan een tijdje docent te zijn binnen de opleiding Tandprothetiek. Net als je veel leert van patiënten, steek je veel op van studenten. Ze stellen onverwachte vragen, willen weten waarom je kiest voor een bepaalde aanpak en vertellen hoe zij een probleem hebben aangepakt. Dit motiveert je na te denken over je vak en een nog betere tandprotheticus te worden. Bovendien kun je als docent iets toevoegen aan de opleiding. Als student had ik graag gewild

'Ik vertrek pas bij de opleiding wanneer we de hbo-bachelor-status hebben'

adviezen en houd soms zelfs een peptalk. Neem nu het afdelingshoofd dat zich ongemakkelijk voelt wanneer hij een vergadering moet voorzitten. Misschien is het een optie dat hij dan tijdelijk zijn plaatje vastplakt. Of om thuis hardop de krant te lezen en daarbij extra aandacht te besteden aan de letters die hij moeizaam uitspreekt. Ik zou willen dat wij als tandprotheticus niet alleen samenwerken met tandarts, mondhygiënist en implantoloog, maar de patiënt via de huisarts ook op het spoor kunnen brengen van de logopedist of diëtist. Sommige patiënten verliezen een paar kilo na de plaatsing van een prothese. Hoe dan ook, ik denk dat zorgverlening steeds belangrijker wordt voor onze beroepsgroep, ook al omdat het

dat aan bepaalde onderdelen meer aandacht was besteed. Die onderdelen heb ik later ingebracht als docent, omdat ik nog goed wist waar je als student behoefte aan hebt." Alweer elf jaar is Veenstra betrokken bij de opleiding. "We gaan voor de hbo-bachelor-status. In 2008 was het een stip op de horizon en nu zijn we dichterbij dan ooit. Ik zeg weleens gekscherend: ik vertrek pas bij de opleiding wanneer we de hbo-bachelor-status hebben. Want het kan niet zo zijn dat wij als eerstelijnszorgverleners niet over die status beschikken."

Gouden dasspeld

Verrassing! Tijdens de algemene ledenvergadering van de ONT in het najaar ontving Mark Veenstra de gouden dasspeld, de 'wisseltrofee' voor ONT-leden. Het ereblijk wordt toegekend aan een collega die zich verdienstelijk heeft voor de beroepsgroep en/of de opleiding.

"Ik had helemaal niet door dat het om mij ging", zegt de gelauwerde. "Zelfs niet toen Gerard van Hooft, in de afgelopen jaren eigenaar van de gouden dasspeld, ene 'Mark' naar voren riep. Er zijn zoveel collega's die deze onderscheiding verdienen, dat ik er niet bij had stilgestaan dat het om mij zou kunnen gaan. Maar dat maakt me natuurlijk niet minder blij. Deze speld is voor mij onbetaalbaar, want het is een eer, een erkenning van mijn activiteiten voor de opleiding. Ik ben erg trots."

Cliënt als gids

"U hoeft geen - nieuwe - prothese." Dat is wat Mark Veenstra soms zegt tegen een cliënt, ook wanneer het gebit dertig of veertig jaar oud is.

"Het is geen regel dat je na vijf jaar toe bent aan een nieuwe prothese. Ik laat me leiden door de cliënt. Wie goed naar hem of haar weet te luisteren, weet precies wat wel en niet nodig is. Waar heeft iemand behoefte aan? En is een - nieuwe - prothese dan de beste weg? Als iemand gelukkig is met een dertig jaar oude prothese, als hij alles kan eten, geen pijn heeft en er geen beschadigingen zijn en de mondgezondheid niet in gevaar komt, dan is het niet noodzakelijk een nieuwe te maken."

Terugblik 2018: solide positie en historisch besluit ...

Voor tandprothetici was 2018 een jaar waarin duidelijk is gemaakt dat de beroepsgroep een solide positie heeft binnen de Nederlandse gezondheidszorg. Denk hierbij aan het nieuwe beroepscompetentieprofiel dat is opgesteld. In het afgelopen jaar is ook de zorgstandaard 'Tandprothetische zorg' geschreven. In 2018 is ook een historisch besluit genomen: de opleiding tandprothetiek wordt hbo als het aan de Hogeschool Utrecht en de ONT ligt!

De vereniging is financieel op orde en we zien nog steeds een ledengroei van met name jonge tandprothetici en studenten; eind 2018 telt de vereniging 550 leden. Inhoudelijk is er ook in het verslagjaar weer hard gewerkt aan het project dat moet leiden tot toelating van de opleiding Tandprothetiek tot het reguliere hbo-onderwijs en de mondzorg voor kwetsbare ouderen. In het kader daarvan is er een raming gemaakt door onderzoeksbureau SiRM naar het benodigde aantal tandprothetici in 2030. Over het algemeen kunnen we zeggen dat 2018 een goed jaar was voor tandprothetici en hun vak. De positie van de tandprotheticus binnen het mondzorgteam is solide, de discussie over taakherschikking gaat grotendeels aan de beroepsgroep voorbij en zorgverzekeraars zien de tandprotheticus steeds meer als de preferred provider als het gaat over uitneembare en verschroefbare prothetische voorzieningen.

Contractering

Omdat het inmiddels gemeengoed is geworden dat zorgverzekeraars meerjarencontracten aanbieden, is vanuit de ONT vooral nagedacht over het ontwikkelen van een uniforme rekensystematiek. Dat is met Zilveren Kruis opgepakt en besproken met het College van Adviserend Tandartsen. Over de eindverantwoordelijkheid blijft de ONT principieel van mening verschillen met de zorgverzekeraars die vinden dat dit voor de orale implantologie uitsluitend een tandarts-implantoloog kan zijn. In de zorgstandaard 'Tandprothetische zorg' is om die reden het begrip coördinerend mondzorgverlener geïntroduceerd. De gesprekken met zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid om hierbij tot een andere invulling te komen dan de hele keten 'achter de rug' van de tandarts organiseren, zullen langs deze lijn een vervolg krijgen. Begin 2018 heeft onder dreiging van een juridische procedure VGZ haar standpunten drastisch moeten wijzigen. Zij waren van mening dat een tandprotheticus niet bevoegd is om tandprothetische zorg te leveren aan een patiënt met een implantaatgedragen prothese en moet dit soort zorg via de tandarts lopen ook al is de patiënt al jaren in zorg bij een tandprotheticus en

heeft deze geen 'eigen' tandarts meer. Het gevolg is dat een bij VGZ verzekerde de zorg niet vergoed krijgt. De ONT heeft de zorgverzekeraar herhaaldelijk gesommeerd terug te komen op haar standpunt, maar VGZ weigerde dit aanvankelijk. Nadat de ONT als beroepsvereniging samen met twee gedupeerde patiënten eind november 2017 naar de rechter stapte hebben ze hun beleid alsnog aangepast. Later in 2018 ontstond sectorbrede ophef over de opstelling van deze zorgverzekeraar inzake de maximale vergoeding van materiaal- en techniekkosten. Waar de NZa de tarieven per 1 januari 2019 verhoogd, heeft VGZ deze verlaagd op basis van een discutabele aanbestedingsprocedure. De ONT maakte hier samen met de ANT, KNMT, NVOI en de VLHT bezwaar tegen. Bij het schrijven van dit jaarverslag is nog niet duidelijk of VGZ haar beleid zal wijzigen.

CZ heeft een aantal jaren geleden de maximale vergoeding van materiaal- en techniekkosten al fors verlaagd. In 2018 heeft er echter een fundamentele doorbraak plaatsgevonden: tot en met dit jaar werden patiënten die naar een niet-gecontracteerde tandarts gingen uitgesloten van een zogenaamde 'strafkorting' op de vergoeding. Tandprothetici werden daar wel mee gecontracteerd en zo de facto gedwongen om een contract te tekenen. Met ingang van 2019 geldt voor de tandprothetische zorg dat tandartsen en tandprothetici gelijk worden behandeld. Zowel voor wat betreft de inhoud van de aangeboden overeenkomst, als de vergoeding en de polisvoorwaarden. Met een aantal andere zorgverzekeraars zoals Zilveren Kruis, Menzis, Zorg en Zekerheid en DSW, bestaan inhoudelijk geen grote meningsverschillen en kan de relatie als 'goed' worden gekwalificeerd.

Kwaliteit

In 2018 is het Kwaliteitsregister voor tandprothetici (KRTP) verder doorontwikkeld. Nadat het in 2017 in lijn is gebracht met dat voor de tandartsen (KRT) en de mondhygiënist (KRM), sluit ook het nieuwe beroepscompetentieprofiel, dat uitgaat van de zogeheten CANMEDS rollen, hier nu volledig op aan. Hierdoor is er over het aanvragen en

toekennen van accreditatiepunten nog meer helderheid ontstaan. Verder is in 2018 door de ONT een actieve bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van een HKZ-norm voor de mondzorg en een bijbehorend certificeringsschema.

Met oog op de professionalisering van de beroepsgroep is op 13 april een congres georganiseerd gekoppeld aan de algemene ledenvergadering. Hierbij is gesproken over zorginhoud (met name de mondzorg voor kwetsbare ouderen) en samenwerking met andere zorgverleners zoals orofaciale fysiotherapie en logopedisten.

Publicaties en overige activiteiten

In het verslagjaar heeft de ONT middels haar wetenschappelijke vereniging de SNTI, een artikel gepubliceerd in Scientific Dentistry United (jaargang 5, nummer 3/2018): 'Mondgezondheidsgerelateerde levenskwaliteit voor en na volledige extractie en het plaatsen van een immediate gebitsprothese'. De auteurs (R. Nagel, T. van Pinxteren, B. Savenije en G. Truijien) zijn de winnaars van de Jan Molenwijkprijs 2018. SDU wordt verspreid onder mondzorgverleners over de volle breedte van de mondzorg. De ONT heeft in het verslagjaar ook weer vier keer een Dental Revu uitgegeven en verspreid onder haar leden en stakeholders. Via de weekberichten worden de leden geïnformeerd over belangrijke onderwerpen en op de hoogte gehouden van de activiteiten van bestuur, bureau en directie.

Onder het kopje 'overige activiteiten' valt de betrokkenheid van de ONT via de VLHT bij de CAO-onderhandelingen, het actualiseren van de Risico-inventarisatie & evaluatie (RI&E), het ontwikkelen van een beoordelingsinstrument van zorgverzekeraars samen met ouderenbond KBO-PCOB en het opstellen van een checklist voor praktijkoverdracht.

Opleiding tandprothetiek

Eerder al is het actualiseren van het opleidingsbesluit in samenhang gebracht met het herzien van het beroepsprofiel en het curriculum van de opleiding Tandprothetiek. Dit is een omvangrijk project dat samen met de Hogeschool Utrecht (HU) die de opleiding

Tandprothetiek verzorgd, wordt opgepakt. Bij dit traject voor het toekomstbestendig maken van de opleiding wordt gekeken naar de ontwikkelingen rondom de beroepen in de gezondheid in het algemeen en die rond mondzorgkunde in het bijzonder.

De ONT heeft in 2018 door SiRM laten onderzoeken hoe groot de behoefte is aan tandprothetici. Hieruit komt als conservatieve schatting naar voren dat er jaarlijks tenminste 41 tandprothetici moeten beginnen aan de opleiding om in 2030 aan de vraag naar tandprothetische zorg te kunnen voldoen. Op 20 december van het verslagjaar kregen we bericht vanuit dat het College van Bestuur van de HU heeft ingestemd met een hbo-opleiding tandprothetiek. Dat is een historisch besluit dat de hogeschool en de beroepsgroep verplicht om het niveau dat er al jaren is, nu ook om te zetten in een formele erkenning. Dit zal het speerpunt zijn voor 2019.

Mondzorg voor kwetsbare ouderen

In 2018 is in het kader van de mondzorg voor kwetsbare ouderen de stichting De Mond Niet Vergeten! opgericht. Met de directeur van de ONT als kwartiermaker is eind 2017 een gezamenlijk plan van aanpak opgesteld en een subsidieaanvraag gedaan bij het ministerie van VWS voor ondersteuning met programmamanagement voor de periode vanaf 1 oktober 2017 tot en met 31 december 2019. Inmiddels is de stichting opgericht met voormalig PvdA-Kamerlid Lea Bouwmeester als voorzitter. Op 24 mei van het verslagjaar is een goedbezocht congres georganiseerd

bij de ACTA over dit onderwerp.

Samenwerking

Vanaf 1 januari 2017 is de Geschilleninstantie Mondzorg actief. De SGIM is door de ONT samen met de ANT, Consumentenbond, KNMT en de NVM opgericht. Door aansluiting hierbij voldoen alle tandprothetici die lid zijn van de ONT aan de eisen die de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) stelt op dit punt. Na twee jaar in de lucht te zijn, kunnen we zeggen dat de verschillende commissie goed functioneren net als de ondersteuning op ambtelijk niveau. Het bestuur van de SGIM, waarin namens de ONT haar directeur zitting heeft, legt in een eigen jaarverslag verantwoording af over haar activiteiten. Zie voor meer informatie: www.geschilleninstantiemondzorg.nl Ook de samenwerking met de sponsors verloopt bijzonder positief. Zo heeft de ONT op 7 september 2018 een walking diner georganiseerd om hen te bedanken voor hun betrokkenheid bij de beroepsgroep en de waardering daarvoor uit te spreken. Het ONT-bestuur heeft hierbij tevens alle deelnemers uitgenodigd van de ONT-academy, de leden van de klachtencommissie en de leden die maximaal 4 jaar geleden zijn afgestudeerd en hen zo willen bedanken of vertrouwd maken met de vereniging.

Personele bezetting

Bestuurlijk heeft de ONT in 2018 een ogenschijnlijk turbulente periode doorgemaakt. Nadat Bart Kerdijk tijdens de voorjaarsle-

denvergadering afscheid nam als voorzitter, nam Jorn Varwijk die functie vervolgens over. In de najaarsledenvergadering kondigde hij echter aan die functie neer te leggen. Een verschil van taakopvatting lag daaraan ten grondslag. Hier is voorafgaand binnen het bestuur een aantal gesprekken over gevoerd. Vervolgens is in goed onderling overleg het voltallige bestuur tot de conclusie gekomen dat dit voor de vereniging de beste oplossing was. Het bestuur wil ook in dit jaarverslag benadrukken dat ze dankbaar is voor de grote inzet van Jorn, die heeft aangegeven van harte actief lid te blijven van de ONT. Het voorzitterschap wordt tijdelijk waargenomen door vice-voorzitter Tim Rolink. De verwachting is dat in april 2019 een nieuwe voorzitter kan worden gekozen door de leden.

In de begroting voor 2018 is ruimte gecreëerd voor het inhuren van meer beleids capaciteit. Er is voor gekozen om daarmee in eerste instantie het secretariaat te versterken. Halverwege het verslagjaar is Shirley van der Meer aangetrokken. Hierdoor kan Jeanette Berkman zich meer gaan toeleggen op beleidsonderwerpen. Omdat we in 2018 Kim Weenink een aantal maanden hebben moeten missen vanwege haar zwangerschapsverlof, zal de manier van werken op het bureau nog ingeregeld moeten worden. De functie van directeur werd ook in 2018 ingevuld door Marnix de Romph. Het office-management was in de vertrouwde handen van Jeanette Berkman, Shirley van der Meer en Kim Weenink. Juridisch laat de ONT zich in voorkomende gevallen ondersteunen door mr. Liane Versteeg en mr. Daniel Post.

Bestuur

De heer B.G. (Bart) Kerdijk	- interim voorzitter tot 13-04-2018	28-06-2018	07-09-2018	07-09-2018	Beleidsdag bestuur BV
De heer Y. (Youri) de Visser	- penningmeester		07-09-2018	07-09-2018	Academy & regiovoorzitters
De heer T. (Tim) Rolink	- bestuurslid en vervolgens vice-voorzitter vanaf 08-11-2018		ONT-leden	05-10-2018	Walking Diner voor sponsors en actieve BV
De heer R. (Rob) van Straten	- bestuurslid vanaf 08-11-2018		08-11-2018	08-11-2018	BV
De heer J.M.W.H. (Jorn) Varwijk	- bestuurslid tot 13-04-2018 en vervolgens voorzitter tot 08-11-2018		14-12-2018	14-12-2018	BV

Algemene ledenvergadering

13-04-2018	09:00-18:00	Van der Valk te Apeldoorn
08-11-2018	19:00-22:00	Van der Valk te Veenendaal

Bestuursvergaderingen en ONT Academy 2018

12-01-2018	BV
09-02-2018	BV
09-02-2018	Academy & regiovoorzitters
16-03-2018	BV
12-04-2018	BV
17-05-2018	BV
08-06-2018	BV

Klachtencommissie

Het aantal klachten is in 2018 toegenomen naar 42 ten opzichte van 28 klachten in 2017. Twee klachten bleken niet ontvankelijk te zijn omdat deze onder de instellingsklachtenregeling van de praktijk vielen en twee klachten werden door de klager ingetrokken. Alle overige klachten konden met behulp van bemiddeling worden weggenomen. Er waren op 31 december 2018 nog 3 klachten in de bemiddelingsfase.

De virtuele patiënt

De digitalisering in de tandprothetiek begint nu aan een serieuze start. Dat moet ook wel. De ontwikkelingen gaan zo snel, dat het risico op afvallen steeds groter wordt hoe langer je wacht. Geen mooie ontwikkeling voor wie van het ambacht houdt, maar niet tegen te houden.

En waarom is digitalisering dan niet tegen te houden? Dat zit hem in drie dingen. De kwaliteit van het product is en wordt beter dan op de conventionele werkwijze. De voorspelbaarheid van het eindproduct is veel groter. En de kostprijs is lager. Dit laatste laat nog wel even op zich wachten door de relatief hoge investeringen.

Maar er is nog een ding. Dat is de virtuele patiënt. Door het scannen van het hoofd en de mond van de patiënt, worden alle gegevens van die patiënt digitaal in kaart gebracht. En dat heeft vele voordelen. Geen kunstmatige occlusie en articulatie meer in een metalen articulator, maar precieze kaakstand en -bewegingen van de individuele patiënt kunnen eenvoudig op het scherm of via virtual reality worden gezien. Elk ontwerp kan bij deze virtuele patiënt digitaal worden geplaatst, en kan het effect worden bepaald en gemeten. De behandelaar kan op basis van een groeiende hoeveelheid data de functionaliteit steeds beter bepalen en de patiënt krijgt vooraf een goed beeld van bijvoorbeeld de esthetiek. Deze toegevoegde waarde van digitalisering is conventioneel niet bereikbaar.

Nu is de virtuele patiënt nog geen algemeen begrip, maar binnenkort staat hij/zij voor de deur. Zorgt u dat u deze virtuele patiënt met open armen kan ontvangen en behandelen?

De bedrijfsadviseur

Dentalhouse⁺

Dentsply
Sirona
Prosthetics

DentMerk®

straumanngroup

AVA DENT™
Digital Dentures
By Global Dental Science Europe BV

h van de hoef
dental

infomedics

PRO · SCAN

ivoclar
vivadent®
passion vision innovation

KETTENBACH®
Simply intelligent

TPP Solution
geef uw vak de ruimte

MEGA¹GEN

KULZER
MITSUI CHEMICALS GROUP

ARSEUS
LAB
HENRY SCHEIN®
COMPANY

oco
dental
Uw Dental Desin - Tandheelkunde en Tandtechniek

Organisatie van
Nederlandse
Tandprothetici